

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER FINANSÓW

Warszawa, 23 sierpnia 2022 roku

Sprawa: Odpowiedź na petycję
Znak sprawy: DD3.056.27.2022

Kontakt: Kancelaria MF
tel. +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Łukasz Chrzęszcz

Odpowiedź na petycję

Szanowny Panie,

w odpowiedzi na petycję z 20 maja 2022 r., mając na uwadze postanowienia ustawy o petycjach¹, uprzejmie wyjaśniam.

Przedmiot petycji

Wystąpienie zawiera prośbę wprowadzenia programu pilotażowego polegającego na bezwarunkowej likwidacji podatku dochodowego na terenie Wodzisławia Śląskiego.

Stanowisko wobec postulatu zawartego w petycji

Art. 2 Konstytucji RP² stanowi, że Rzeczpospolita Polska jest demokratycznym państwem prawnym, urzeczywistniającym zasady sprawiedliwości społecznej.

Natomiast z art. 32 Konstytucji RP wynika, że wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne (ust. 1). Nikt nie może być dyskryminowany w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym (ust. 2).

Równość wobec prawa jest oczywistą zasadą demokratycznych ustrojów państwowych. Nie oznacza ona, że wszyscy mają takie same prawa i obowiązki. Oznacza natomiast, że jednakowe prawa i obowiązki będą dotyczyć wszystkich osób należących do tych samych kategorii, przy czym wyróżnienie owych kategorii nie może być arbitralne, lecz oparte na usprawiedliwionych kryteriach możliwych do zaakceptowania w demokratycznym państwie prawnym.

¹ Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870).

² Ustawa z dnia 2 kwietnia 1997 r. - Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 483, z późn. zm).

Należy zauważyć, iż omawiana podstawa polskiego systemu prawnego była w przeszłości wielokrotnie przedmiotem kontroli konstytucyjnej, także w prawie podatkowym. Trybunał Konstytucyjny uznaje, iż zasada ta jest przestrzegana wtedy, gdy każdy obywatel może stać się adresatem każdej z norm przyznających określone prawo obywatelskie. Nie można więc różnicować obywateli ze względu na kryteria powodujące powstanie zamkniętych kategorii o zróżnicowanym statusie prawnym (K.10/93).

Ponadto na podstawie art. 84 ustawy zasadniczej każdy jest obowiązany do ponoszenia ciężarów i świadczeń publicznych, w tym podatków, określonych w ustawie.

Przykładem takiego podatku jest podatek dochodowy od osób fizycznych, który określa ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych. (Dz. U. z 2021 r. poz. 1128, z późn. zm.), dalej: „ustawa PIT”.

Oznacza to, że realizacja postulatu zawartego w petycji wymagałaby uprzednich zmian w ustawie zasadniczej. Z tego zatem względu jego spełnienie, w obecnym stanie prawnym, nie jest możliwe. Byłoby to bowiem rozwiązanie sprzeczne z konstytucyjną zasadą równości, różnicujące obywateli ze względu na miejsce zamieszkania i w konsekwencji oznaczałoby powstanie grup podatników o zróżnicowanym statusie prawnym.

Przy tej okazji należy wskazać na działania legislacyjne w zakresie podatku dochodowego od osób fizycznych, polegających na wprowadzeniu rozwiązań, którym przyświecało zmniejszenie obciążeń podatkowych, co kierunkowo wpisuje się w Pana postulat zwolnienia z opodatkowania i obniżenia podatków.

W 2019 r. wdrożone zostały zmiany w podatku dochodowym od osób fizycznych, polegające na: (1) likwidacji podatku PIT dla młodych do ukończenia 26. roku życia, (2) obniżeniu podstawy opodatkowania przez ponad dwukrotne podniesienie kosztów uzyskania przychodów dla pracowników, (3) obniżeniu stawki podatku PIT z 18% do 17%. Określone powyżej zmiany zostały wprowadzone ustawami z dnia:

- S 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. poz. 1394) - pkt 1,
- S 30 sierpnia 2019 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1835) - pkt 2 i 3.

Ustawy te weszły w życie w 2019 r. Ulga dla młodych 1 sierpnia 2019 r. (pierwsza ustawa) i pozostałe dwie zmiany (koszty pracownicze i zmniejszenie stawki podatkowej) 1 października 2019 r. (druga ustawa).

Z kolei 1 stycznia 2022 r. weszła w życie ustawa z dnia 29 października 2021 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób, ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2105, z późn. zm.). Ustawa ta:

- S wprowadziła kwotę wolną od podatku dla wszystkich podatników opodatkowanych wg skali podatkowej w wysokości 30 tys. zł,
- S podniosła próg podatkowy w skali podatkowej z 85 tys. do 120 tys. zł,
- S zlikwidowała odliczenie od podatku składki na ubezpieczenie zdrowotne,

S wprowadziła zwolnienia podatkowe dla podatników osiedlających się w Polsce, rodzin 4+ i pracujących seniorów (odpowiednio art. 21 ust. 1 pkt 152, 153 i 154 ustawy PIT).

Natomiast 9 czerwca 2022 r. Sejm RP uchwalił ustawę pn. Niskie Podatki³. Dla większego zrehabilitowania podatnikom braku odliczenia składki na ubezpieczenie zdrowotne od podatku na skali ustawa ta obniżyła podstawową stawkę podatku w skali podatkowej z 17% do 12%, przy jednoczesnym utrzymaniu kwoty wolnej na poziomie 30 tys. zł i progu dochodów na poziomie 120 tys. zł.

Pragnę podkreślić, że wskazane nowelizacje obniżyły zobowiązania wszystkim podatnikom znajdującym się w takim samym stanie faktycznym. Zatem zmiany te mają powszechny charakter i nie różnicują podatników z uwzględnieniem dodatkowego kryterium różnicującego podatników, np. miejsca zamieszkania.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia

Ministra Finansów

Dyrektor

Departamentu Podatków Dochodowych

Jarosław Szatański

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/

³ Ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1265).